

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XXV. évfolyam
2024. január

Sikeres közgyűlést tartottak

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) december 14-én tartotta meg évzáró közgyűlését. A kötelező napirendi pontok előtt Papp Zsolt György, a közös agrárpolitika végrehajtásért felelős helyettes államtitkár értékelte a MAHOP-5.3.4-2023 számú krízishelyzetre szóló támogatás pályázati tapasztalatait, és tájékoztatott a 2021-2027-es MAHOP Plusz tervezett intézkedéseiről. A határozatképes közgyűlésen egyhangú szavazással fogadták el az elnöki és az ügyvezető igazgatói beszámolókat.

Az elmúlt évhez képest könnyebb évet zárt a magyar halászati ágazat, mert a tagok megkapták a krízistámogatást és a beruházási maradványpénzeket, vezette fel Németh István elnök Papp Zsolt György értékelését. A helyettes államtitkár emlékeztetett arra, hogy az év folyamán többször találkoztak az ágazat szereplőivel, ám ezeken a megbeszéléseken még csak arról tárgyalhattak, hogyan lehetséges a maradványpénzeket hasznosan, eredményesen felhasználni. December közepén azonban már az eredményekről számolhattak be, mert azokat az ígéretek, amelyeket az Irányító Hatóság vezetése tett, azokat valóra is váltották.

Folytatódik a párbeszéd

A szoros szakmai együttműködés meghozta az eredményeket, így a MAHOP források felhasználása csaknem 100 százalékban megtörtént. Ez azért nagy szó, mert nyolc hónappal korábban még csak 40 százalékon állt a teljes forrás felhasználásának a mutatója. Papp Zsolt György köszönetet mondott az Agrárközgazdasági Intézetnek, ugyanis szükség volt azokra a háttéradatakra, amelyek alapján a krízistámogatás pályázatát el tudták készíteni. Az induláskor 3,1 milliárd forintra becsülték a kiosztható forrást a tőgazdaságok és az intenzív termelők között. A forrás meghatározása olyan jól sikerült, hogy a teljes 3,1 milliárd forintos összeget sikerült nem csak arányosan elosztani, hanem kifizetni is. Az utolsó év pályázatait során az ágazati szereplők je-

lentős hányadát sikerült megszólítani, fogalmazott a helyettes államtitkár.

A 2013–2020-ig tartó és a december 31-ével zárult MAHOP időszakában 20 százalékkal emelkedett az egy főre jutó éves halfogyasztás. A támogatásokkal több, mint 50 százalékkal nőtt azon gazdálkodók száma, akiket be tudtak vonni a pályázók

legfontosabb eredmény az, hogy sikerült a pályázatok elbírálását gyorsan elvégezni, és úgy fizették ki a támogatásokat, hogy a pályázatok ellenőrzését utólag végzik majd el. A bizalom mindkét félben kialakult, és ez jó alap a további sikeres együttműködéshez.

Papp Zsolt György kitért arra is, hogy még nincsenek túl a MAHOP végleges lezárásán, de dolgoznak a MAHOP Plusz új pályázatainak a kiírásán, mivel már ismerik a hatéves forráskeretet. Már januárban meg kell kezdeni azt a szakmai együttműködést ahhoz, hogy márciusban, áprilisban az első pályázati kiírásokat meg tudják jelentetni. Az idő gyorsan telik, 2027 nagyon közel van, tehát folyamatos munkára van szükség ahhoz, hogy a forrásokat hatékonyan, jól használják fel. A cél az, hogy miként az

A közgyűlés elnöksége: Timmel Ede ügyvezető igazgató, Puskás Nándor alelnök, Papp Zsolt György helyettes államtitkár, Németh István elnök

körébe. Ez annak is köszönhető, hogy Kecskeméten, az Irányító Hatóságon tartott nyár végi szakmai megbeszélésen, a pályázatokkal kapcsolatban sok olyan kérdést tisztáztak, amelyek gátolták a pályázatokon való részvételt. Papp Zsolt György azt ígérte, hogy ezt a párbeszédet a MAHOP plusz programnál is folytatják, mert az elért eredmények alapján tovább lehet fejlődni, tovább lehet lépni. Az egyik

előző ciklust, úgy az újat is forrásvesztés nélkül zárja az akvakultúra ágazat, mondta végezetül a helyettes államtitkár.

Elfogadták a beszámolókat

Az elnöki és az ügyvezető igazgatói beszámolókat jól kiegészítették egymást. Németh István arról beszélt, hogy milyen feladatokat végzett el a szakmaközi szervezet. A rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat si-

Megalapozott a tavaszi haltermelés

Beszélgetés Németh István elnökkel

• Elnök úr, úgy gondolom, sikeres közgyűlésen vagyunk túl. Ön szerint is?

– Az, hogy kevesen szóltak hozzá, és aki felszólalt, az sem fogalmazott meg a MA-HAL vezetésével szemben kritikát, sokkal inkább elismerően szóltak az elévzett munkáról, ez jóleső érzéssel tölti el az embert. Persze, a siker közös munka eredménye. A 2023-as évben mi haltermelők, kicsit fellélegezhattünk, mert volt elegendő víz a tavainkban, a takarmányárak mérséklődtek, kifizették a krízistámogatást. Öröm számomra az a bizalom is, amit az Agrárminisztériumtól kaptunk azzal, hogy a pályázatok ellenőrzését a támogatások kifizetése után, utólagosan végzik el. Az elnökség több éves munkáját is elismerik ezzel, ezért is tudunk közmegegyezésen alapuló közgyűlést tartani.

• Ehhez azonban szükség van Papp Zsolt György helyettes államtitkár hozzáállására is.

– Így van, mert tavaly év elején Papp Zsolt ígéretet tett a maradék források gyors felhasználására. Az IH apparátusa a munkát elvégezte, az ígéret nem csak ígéret maradt, ezzel jelentősen növelte a magyar halászati ágazat presztízsét is.

• Ön is erősen érdekelt a hazai halpiacon, milyen évre számít?

– Jó hír, hogy nőtt a hal iránti kereslet a hazai piacokon, ami annak is köszönhető, hogy mi jeleztük, hogy megállítottuk az inflációt, és nem emelünk a halárakon. Sőt, egy-egy halfajt olcsóbban is megvehettek a vásárlók. De a legfontosabb az, hogy a pontyot, ami a kenyérhalunk, azt tavalyi áron lehetett beszerezni. A kommunikációnak köszönhetően nőtt meg a kereslet a feldolgozott haltermékek

iránt is, ezért szép, áldott karácsony ünnepekre számíthattunk. Azt is elmondanám, hogy 2023-ban bőségesebb volt a haltermés az azt megelőző évinél, maradtak készletek a karácsonyi vásár után is, ezért a külpiacokra is tudunk halat szállítani a hagyományos piacainkra, így Szerbiába, Ausztriába, Olaszországba. A jó minőségű halra a környező országok is vevők, bízunk abban, hogy az új év tavaszán is biztosítani tudjuk a halellátást a feldolgozóknak és a fogyasztóknak is. A saját termelésünk volumenét meghaladja a környező országok piaci igényei. Ugyanakkor elmondható az is, hogy a román piacon csökkent a kereslet a magyar haltermékek iránt, mert az olcsóbb, de gyengébb minőségű bolgár halat vásárolják nagyobb mennyiségben. De bízom abban, hogy visszatérnek a vásárlók a mi halainkhoz.

keresen felhasználták a szakmai feladatokra, és a 2023. évre kitűzött célokat is megvalósították. A MA-HAL minden hazai szakmai kiállításon bemutatta az ágazatot, és az elért eredményeket, emellett a „HalPéntek” program keretében a halfogyasztást ösztönző marketingtevékenység is megvalósult. Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron két standon volt jelen az ágazat. A szervezet fontos nemzetközi események finanszírozásához is hozzájárult, így a szarvasi VI. Carp Konferencia, valamint a bécsi EAS konferencia megrendezésében is aktív szerepet játszottak a hazai akvakultúra képviselői. Jól sikerült a szarvasi 47. Országos Halfőző Verseny. A MA-HAL előterjesztését a Pro Aquacultura Hungariae Díjra Nagy István agrárminiszter elfogadta, így az elmúlt évben dr. Urbányi Béla, és dr. Gorda Sándor vehették át a kitüntetések. Az Agrárminisztérium ellenőrizte a szakmaközi szervezet tevékenységét, melyen hiba nélkül jutott túl az ügyvezetés. A halfogyasztás népszerűsítése érdekében a MA-HAL több sajtótájékoztatót tartott a szaktárcával, az Agrármarketing Centrummal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, a MOHOSZ-szal, valamint az Auchannal közösen.

Timmel Ede, a MA-HAL ügyvezető igazgatója beszámolója elején megköszönte a munkájához nyújtott tagsági segítséget, majd elmondta, hogy az elmúlt évben az

Agrárminisztérium támogatásával, és a MA-HAL saját bevételi forrásaival gazdálkodott a szervezet. A legfontosabb feladatot a MAHOP maradványforrásainak a felhasználása jelentette, amit három pályázat keretében sikerült megvalósítani. Az ügyvezetés végrehajtotta az elnökség döntéseit, napi szinten biztosította az információ áramlását, és szorosan együttműködött a tagsággal. Kihangsúlyozta, hogy a MA-HAL taglétszáma folyamatosan nő, és egyre több kistermelő kéri a felvételét a szervezetbe.

Az ügyvezető igazgató részletesen beszámolt az elnök által már ismerttetett kiállításokról, szakmai egyeztetésekről, több országos szakmai szervezetekkel (NAK, MÁSZ, MOHOSZ) kialakult együttműködések eredményeiről, nem utolsósorban a halfogyasztást ösztönző sajtótájékoztatókról. Timmel Ede szerint is megtörtént az HalPéntek arculatváltása, új logót készítettek, a honlapot megújították, új tartalommal működtetik, és megjelentették a „Halételek édesvízi halakból” című, színes, tartalmas, sok újdonságot tartalmazó receptkönyvet.

Átadták a MA-HAL díjakat

Szabó Krisztián, a Dinnyési Halgazdaság Kft. ügyvezető igazgatója a lehalászás miatt nem tudott a közgyűlésen megjelenni, ezért Timmel Ede számolt be a gazdaság 2023-as tevékenységéről. Az ügyveze-

tő igazgató Szabó Krisztián üzenetét tolmácsolva elmondta, hogy az elmúlt év jobban alakult, mint a 2022-es esztendő, mivel több volt a vizük. De ez a vízmennyiség sem volt elegendő ahhoz, hogy a tógazdaságnál megszokott halhús kiváló minőségét előállítsák és növeljék a hozamot. A tenyészanyag előállítása, vagyis a szaporítás azonban jól sikerült a két éve felújított keltetőházban, így az ivadék értékesítéséből tudták a pénzügyi tervüket is pozitív szaldóra váltani. Két MAHOP pályázaton sikeresen vettek részt, ennek köszönhetően egy kis traktor beszerzésére is lehetőségük nyílt, valamint a krízistámogatásból megkapták a pályázatokon igényelt összeget.

A beszámoló elfogadása után átadták az „Antalfi-Tölg”, és a „Magyar Halászatért” díjakat. Az „Antalfi-Tölg” díjat Dankó Istvánnak adományozták, elsősorban azért, mert elkötelezett halász, aki ízig-ve-rig halszaporító, és aki egész életét a halászatban töltötte. A „Magyar Halászatért” díjat Szilágyi Istvánnak posztumusz díjként ítélte oda az elnökség. (Szilágyi István tavaly szeptember 30-án hunyt el, életútjáról a Halászati Lapok novemberi számában írtunk. A szerk.) A díjat Szilágyi Gábor, a Bajcsihal Kft. ügyvezetője, Szilágyi István idősebb fia vette át.

Utolsó napirendi pontként került sor a MA-HAL és a HUNATIP stratégiai együttműködési megállapodás aláírására, ame-

• Ön szerint milyen év várható? A kihívások száma nem csökken a jövőben?

– A legnagyobb gondunk az élő munkaerő hiánya, illetve pótlása. Ez valamennyi tógazdaságban meglévő probléma, mivel a nehéz fizikai munkát ma már sok pénzért sem hajlandók elvégezni. Sajnálatos, hogy külföldről (Vietnamból, Fülöp-szigetéről) importálunk fizikai munkásokat, akikkel nem könnyű együttműködni. De az energia, a gázolaj ára is tovább nő, ami az alföldi tógazdaságoknak jelent komoly költségnövekedést. A karácsonyi halvásár után az év első negyedében a hazai kereslet is visszaesik a haltermékek iránt, és ehhez a szomszédunkban dúló háború, a gázai övezeti konfliktus is hozzájárul. Nekünk azonban a horgász igényekhez is igazodnunk kell, mert szélesítenünk kell a halfajok tenyésztési, termelési palettáját, és olyan piaci halat kell előállítanunk, amely árban is versenyképes.

• Milyen termelési alapokkal rendelkeznek az ágazat az új évben?

– Ivadékból, tenyészhalból kielégítő a tavaszi kínálat, mivel étkezési halból 16

ezer tonna rendelkezésre áll. Kérdés, hogy milyen lesz a telünk. Ha meleg, csapadékos lesz a tél, akkor sokat apad a tenyészhal-állomány súlya, és egészségügyi problémák is lehetnek. Emellett a madárkáról se feledkezzünk meg, hiszen ha nincs jég a tavakon, akkor a kormorán felzavarja az elvermelt állományokat, és jelentős mennyiséget el is fogyasztanak. Azt sem tudjuk ma még, hogy marad-e a bőséges csapadékellátás, avagy újabb aszály elé nézünk a tavaszi feltöltések időszakában. Ezekre a kérdésekre csak utólag tudunk válaszolni, azt szoktuk mondani, hogy Isten kezében vagyunk. Egy biztos, nagy odafigyeléssel, szakmai alázattal kell a munkákat végezni.

• Hogyan értékeli a MA-HAL ügyvezetés és elnökség munkáját?

– Timmel Ede ügyvezető igazgató személyében jól választottunk. A kezdeti nehézségek után gyorsan belerázódott a munkába, felvette a ritmust, amiben az elődje, Sziráki Bence is nagyban segítette. Az elnökségi tagok érdemi munkát végeztek, az elnökségi üléseken mindig határozatképes volt a megjelenés. Eredm-

nyesek voltunk mind a nemzetközi, mind pedig a hazai kapcsolatokban, együttműködésekben, a társintézményekkel, az agrárkamarával, a MOHOSZ-szal, a kormányzattal jó a kapcsolatunk, és ezt a munkát tovább is viszzük. Bővülnek az együttműködési lehetőségeink is, hiszen a MÁSZ-szal, és a HUNATiP-pel is együttműködési megállapodást kötöttünk. A marketingtevékenységünkre továbbra is nagy munka hárul, mert a fogyasztók figyelmét folyamatosan rá kell irányítani arra, hogy az itthon termelt édesvízi halfajok egészségesebbek, mint a tengerből származó, hosszú utat megtett, magas ökológiai lábnyomot hagyó, importból származó haltermékek. Ha védeni akarjuk a környezetünket, akkor fogyasszuk a hazait, mert idehaza már az uniós előírásokhoz igazodóan, a fenntarthatóság kritériumainak megfelelően körforgásos gazdálkodással termeljük, állítjuk elő a halat. A hazai haltermelés – ha nem is nevezzük annak – ökológiai gazdálkodás, aminek igen kicsi az ökológiai lábnyoma.

H. GY.

A közgyűlés résztvevői

lyet a két szervezet elnöke, Németh István, és Váradi László látta el a kézjeggyével. Váradi László, a HUNATiP elnöke arról tájékoztatott, hogy az Európai Unióban két nagy szervezet van, amelyik megkerülhetetlen az akvakultúra fejlesztésében: az egyik a FEAP, a másik az EATiP (Európai Akvakultúra Technológiai és Innovációs Platform). Az EATiP-nek a tagországokban tükör platformjai működnek, a HUNATiP a magyar akvakultúrát képviseli az európai platformon belül, így a HUNATiP az innovációs fejlesztésekben együttműködik az EATiP-pel. A magyar platform szakmai tanácskozásokat, workshopokat szervez, emellett szakmai kiadványokat je-

lent meg. Az együttműködési megállapodás aláírásával még szorosabb együttműködés jön létre a tagszervezetek és az innovációs projektek megvalósítói között. A megállapodás 2025 nyaráig szól, amikor is új elnökséget választanak.

A halászat nem kis ágazat

A közgyűlés végén Urbányi Béla köszönetet mondott a szakmaközi szervezetnek és az IH-nak a krízistámogatás lebonyolításáért. Emlékeztetett arra, hogy a Magyar Állattenyésztők Szövetsége elnöke szerint, a magyar halászati ágazatnak erős az érdekképviselete, érdekérvényesítő ereje, de az együttműködés révén további közös célok

elérésére is van mód. A MA-HAL elnökségi tagja külföldi útjának tapasztalata alapján elmondta, hogy az AKI adatgyűjtése, adatbázisa valós adatokon nyugszik, és ennek nagy jelentősége van az uniós lobbitevékenység eredményességében. Hozzátette, hogy három éves kemény munka után elkészült a „Magyar halkönyv”, amelynek megjelenését a MOHOSZ anyagilag támogatta. Urbányi Béla – miután elhangzott, hogy a magyar akvakultúra kis ágazat – végül elmondta, hogy *Horn Péterrel* való beszélgetése során szóba került a magyar halászati ágazat mérete. Az elismert akadémikus szerint a magyar akvakultúra egy olyan ágazat része a bolygón, amelyik a baromfi után a második legnagyobb fehérjetermelő, hiszen a Földön elfogyasztott fehérjének a 40 százaléka az akvakultúra-ágazatból származik. A fél földtekét mi magyarok tanítottuk meg halat termelni, ezért sem szabad degradálni a magyar halászati ágazat gazdasági jelentőségét.

Bojtárné Lukácsik Mónika, az AKI halászati információs csoport vezetője megköszönte az adatgyűjtési tevékenység felértékelését, és azt az adatszolgáltatási feyelmet, amelyet 2023-ban az ágazat szereplői tanúsítottak. Ezt a munkát a jövőben még inkább folytatni kell, mert ha van megbízható adatbázis, akkor az ágazat érdekeit is jobban lehet az Európai Unióban érvényesíteni.

HAJTUN GYÖRGY

Népegészségügyi kérdés a halfogyasztás növelése

Látványlehalászással egybekötött sajtótájékoztatót tartott a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK), a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL), valamint a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ). Az Aranypony Zrt. központjában a Rétimajorban rendezett közös sajtótájékoztatón a halfogyasztás növelésének fontosságát hangsúlyozták a felszólalók.

Lévai Ferenc, az Aranypony Zrt. vezérigazgatója házigazdaként köszöntötte a megjelenteket, így Györffy Balázst, a NAK elnökét, Szücs Lajost, a MOHOSZ elnökét, és Németh Istvánt, a MA-HAL elnökét, valamint a sajtó képviselőit. A vezérigazgató kiemelte: nagyon fontos a halfogyasztás növelése, a hazai termelésű halak népszerűsítése, mert egészséges, és élelmiszer-biztonság szempontjából megbízható fehérjeforrásról van szó. A halászati ágazat mindent megtesz azért, hogy kiváló minőségű magyar halakkal szolgálják ki a fogyasztókat, és nemcsak ünnepi alkalommal, hanem az év minden szakában. A hazai fogyasztásban még mindig a ponty áll középpontban, ez a kedvenc halfajuk, amely mellé lassan felzárkózik az afrikai harcsa is, hangsúlyozta Lévai Ferenc.

Németh István elmondta, hogy a 2022-es évi súlyos aszály után, tavaly kegyesebb volt az időjárás a halászati ágazathoz. A sok csapadék megfelelő feltételeket teremtett a sikeres termeléshez, hi-

szen az ágazat szereplői üzemi vízszintig tudták feltölteni a halastavakat, és ez megfelelő életfeltételeket jelentett a halak számára. A takarmányárak csökkenése is pozitívan hatott a termelés költségeinek mérséklésére. De mivel az aratásig a legtöbb tógazdaság a múlt évben megvásárolt drága takarmányt használta fel, a takarmányárak csökkenése leginkább az idén jelenik majd meg a hal árban. A MA-HAL elnöke jó hírként jelezte, hogy a karácsonyi halárak viszont a korábbi évhez képest alacsonyabb szinten mozogtak, így a múlt év decemberében is széles kínálatból válogathattak a vásárlók.

Györffy Balázs a karácsonyi időszak kapcsán kiemelte, hogy a szezon kedvence minden bizonnyal a jövőben is a ponty lesz, így a tógazdaságoknak köszönhetően a többi halfajból is széles kínálat várható. Bár a hazai halfogyasztás évről évre emelkedik, a legnagyobb mennyiség a karácsonyi időszakra koncentrálódik. Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) kimuta-

tása szerint Magyarországon az egy főre jutó éves átlagos halfogyasztás 2021-ben 6,52 kg volt, ami lényegesen alacsonyabb az EU többi tagországáénál (2020-ban az EU-átlag 23 kilogramm volt), tehát van még itthon teendő a fogyasztás növelése érdekében. Ez úgy érhető el, ha az ágazat feldolgozott formában kínálja a haltermékeket. Az elnök hangsúlyozta azt is, hogy az ágazat jó válaszokat tudott adni az elmúlt két-három év váratlan időjárási, gazdasági, állategészségügyi kihívásaira is. Óriási a jelentősége a természetes vizekben elhelyezett halállományoknak is, mivel a tógazdaságok aktív szerepet töltenek be a természetes vizek halutánpótlásában is, fogalmazott a NAK elnöke.

Szücs Lajos a MA-HAL-lal kötött halár megállapodásról szólva elmondta, azzal, hogy csaknem 10 százalékkal tudták csökkenteni a ponty árát, így a horgászati ágazatban is mérsékeltek az inflációt. Ehhez kötődően az elnök hangsúlyozta, hogy a MOHOSZ 2024-ben nem emeli a területi jegyárakat. Az elmúlt években rendkívül megerősödött a hazai horgászpiac. Hazánkban összesen 157 443 hektár horgászati célú kezelésben lévő vízterület van, amelyből a MOHOSZ szervezeti rendszerébe 134 831 hektár tartozik.

Az elmúlt évekhez képest 2023-ban a MOHOSZ több támogatási programot indított, jelentős összegekkel hozzájárulva a horgászati célú vízterületek haltelepítési költségeihez. Tavaly az előző évi 110 millió forintos támogatási keretet a duplájára növelhették, és ennek következtében a támogatási programokkal az igényeknek megfelelően jelentősen átalakították a horgászvizek telepítési szerkezetét. A MOHOSZ rendszerébe tartozó szervezetek által telepített halmennyiség 2023-ban összesen 4149 tonna, a horgászok által kifogott halmennyiség 4478 tonna (ebből ponty 2980 tonna) volt.

A fenntarthatóság miatt fontos a folyamatos telepítés, hiszen hazánkban több mint 800 ezer regisztrált horgász van. Mivel a hal egészséges étel, fontos kiemelni, hogy a horgászok által kifogott és elfogyasztott hal jelentős mértékben hozzájárul az egészséges étrendhez, illetve a telepítési transzferen keresztül folyamatosan erősíti a haltermelés lehetőségeit is, mondta végezetül Szücs Lajos.

(H-N)

Néhány haltermék 2023. év 51. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

	Élő ponty	Friss					
		ponty-szelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé	
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Bp. Fővám téri csarnok	2500	3900	4500*	2700	2700	7500
	Bp. Lehel téri csarnok	2350	4200	4200	-	-	9500
	Kecskemét	2500	3990	4700*	-	2200	7990
	Pécs	2590	4090	4990*	-	2900	8990
	Székesfehérvár	-	3990	4490*	-	2150	7990
	Győr	-	3980	3590	1890	2150	7990
	Debrecen	2599	3999	4880*	2999	2999	7999
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950*	2290	2890	8490
	Gyula	2050	3800	3700*	2300	2400	-
	Nagykanizsa	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
	Kaposvár	2200	3750	4400*	2200	2750	8900
	Keszthely	2290	4190	5190*	1590	2290	9890
	Balatonboglár	1880**	3140	3875*	-	1653	6815
Szeged	3290	4490	6290*	3690	3990	11 590	
Üzletek 2023. 12. 19.	budaörsi Auchan	1759**	3399**	3899**,**	-	-	5999**
	budaörsi METRO	1619**	3700	3999*	-	-	6290

*nyüzött, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

Komplex Halgazdálkodási Rendszer jött létre

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) eredményesen lebonyolította a „Halgazdálkodási Tevékenységek Ellenőrzését Támogató Kiemelt Projektet”. A program révén a Nébih hozzájárul a közös halászati politika szabályainak való megfeleléshez, egy hatékony és az uniós elvárásoknak megfelelő, halászati ellenőrzési rendszer kialakításához, valamint a halászati és akvakultúra ágazatok versenyképességének javításához.

A Nébih – a Magyar Halgazdálkodási Operatív Programhoz kapcsolódóan – a halgazdálkodási ellenőrzések támogatását tűzte ki célul. Ennek során megvalósult az élelmiszerlánc-biztonsági elemző rendszer korszerűsítése, és az ügyfelek elektronikus ügyintézésének egyszerűsítése. Az „uniós ellenőrzési, vizsgálati és végrehajtási rendszer megvalósítása” tárgyú projekt elsődleges célja volt, hogy olyan informatikai rendszer jöjjön létre, amely támogatja a halgazdálkodási tevékenységek ellenőrzését. Ezenfelül egységes ellenőrzési rendszert is biztosít, így segítve az állami halőrök, a hivatásos halőrök, továbbá a halgazdálkodási ágazat más résztvevőinek hatékony és jogszerű feladatvégzését.

Az új szakrendszer magas rendelkezésre állású üzemeltetéséhez és az informatikai biztonság megvalósításához nélkülözhetetlen volt az adatmentéseket és az

adattárolást végző, előregedett informatikai eszközök cseréje, valamint bővítése. Az elavult halgazdálkodási informatikai rendszer helyett komplex Halgazdálkodási Szakrendszer jött létre, mely kapcsolódik a Nébih által működtetett horizontális informatikai rendszerekhez.

A megvalósult fejlesztéssel az ellenőrzést végzők elérhetik a rendszerben a halgazdálkodási ágazat szereplőiről a Nébih által nyilvántartott naprakész adatokat. Az adatbázis folyamatosan bővül a vizsgálatok eredményei alapján, megalapozva ezzel a halgazdálkodási hatóság eredményesebb munkáját.

A halórzés hatékonyabb informatikai támogatásával várhatóan növekszik majd a felderített jogsértések száma, valamint a haltelepítési és halfogási adatok pontos ismeretében a halgazdálkodási hatóság megalapozottabb döntést hozhat.

Mindezek mellett az ellenőrzést végző személyek oktatására is nagy hangsúlyt fektetett a Nébih. A halgazdálkodási ellenőrzést végzők képzése, az ágazat szereplői és a közvélemény tájékoztatása egyaránt hozzájárult ahhoz, hogy az informatikai rendszer segítséget nyújtson a hatósági és felügyeleti munkában.

A projekt során a szakértők megismerték a hasonló adottságú (tengerrel nem rendelkező) országok halgazdálkodási problémáit, megoldási módszereit és az ellenőrzés támogatására szolgáló rendszereiket.

A Nébih munkatársai az adatcserét és az adatelemzést elősegítő programokon, szakmai tanulmányutakon vettek részt, tapasztalataikat beépítették a hazai ellenőrzési munkába.

A projektet az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból, valamint hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatás formájában finanszírozták, és 2017 áprilisától 2023 decemberéig tartott. A 311,18 millió forint össztámogatású projektnek köszönhetően hatékonyabbá vált az uniós ellenőrzési, vizsgálati és végrehajtási rendszer, a hazai halállomány védelme és a tisztességes halgazdálkodási szereplők támogatása. (Forrás: Nébih)

Sikeresen zárult a kiemelt adatgyűjtési projekt

December 31-ével lezárult az Agrárközgazdasági Intézet, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program támogatási rendszerének MAHOP-3.1.2-2017 kódszámú, a „Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása – a DCF projekt végrehajtása” című felhívása keretében támogatott, MAHOP-3-1.2.1-2017-2017-00001 azonosító számú kiemelt projektje. A tudományos tervezet az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból bruttó 721,18 millió forint vissza nem térítendő támogatás segítségével valósult meg.

Az Európai Tanács létrehozta az úgynevezett Halászati Adatgyűjtési Keretrendszert (DCF) a halászati ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására, valamint a Közös Halászati Politika végrehajtásához szükséges tudományos szakvélemények beszerzésére. Az Európai Parlament és Tanács Európai Tengerügyi és Halászati Alap létrehozásáról szóló rendelete a hatálya alatt megalkotott operatív programok végrehajtása során kötelezi a tagál-

lamokat a DCF keretein belül történő adatgyűjtésre. Magyarországon a 2016-2023 időszakban a DCF adatgyűjtés a Széchenyi 2020 program Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) támogatási rendszerében „A 2016–2023 időszak MAHOP DCF feladatainak megvalósítása” című kiemelt projekt keretében valósult meg az AKI Agrárközgazdasági Intézetben.

„A 2016-2023 időszak MAHOP DCF feladatainak megvalósítása” című ki-

emelt projekt a közös halászati politika végrehajtása érdekében – az adatgyűjtés területéhez kapcsolódóan elfogadott szabályokkal összhangban – hozzájárult az Európai Unió akvakultúra-szektorát jellemző adatok gyűjtéséhez, kezeléséhez, felhasználásához és a végfelhasználók számára történő nyilvánosságra hozatalához. A projekt fejlesztette az adatgyűjtési és adatkezelési rendszereket, hozzájárult a tudományos ismeretek gyarapításához és rendelkezésre bocsátásához, az adatok gyűjtésének és kezelésének fejlesztéséhez, továbbá az adatszolgáltatók szélesebb körű eléréséhez, az akvakultúra-szektorban véghez vitt adatbekerések növeléséhez, alapot adva a fenntartható, intelligens és befogadó növekedéshez.

A MAHOP DCF projekt zárórendezvényét tavaly, november 28-án Budapesten, a Gróf Széchenyi Rendezvényhajón tartották. A projekt eredményei a <http://www.aki.gov.hu/project/mahop-dcf/> oldalon olvashatók. (Forrás: AKI)

Egész évben együnk halat!

Decemberben több sajtótájékoztatót is tartottak a halfogyasztás növelése érdekében. Az egyik ilyen eseménynek a budaörsi Auchan áruház adott otthont, ahol Nagy István agrárminiszter mellett Németh István, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnöke, Ondré Péter, az Agrármarketing Centrum (AMC) ügyvezetője, valamint Lucenko Viktória, az Auchan Magyarország vezérigazgatója szólalt fel. Mindegyik résztvevő azt hangsúlyozta, hogy nem csak a kiemelt halfogyasztási időszakban érdemes tudatosan vásárolni, és lehetőleg itthon megtermelt édesvízi halakból készült ételeket tenni a karácsonyi asztalra, hanem az év minden szakaszában. A magyar hal ugyanis kiváló minőségű és egészséges.

Nagy István agrárminiszter kijelentette, hogy a hal, haltermékek kínálati oldala rendben van, de a keresleti oldalon még vannak tennivalók. A karácsonyi időszak meghatározó részét adja a hazai halfogyasztásnak, becslések szerint a haltermelők ekkor értékesítik a teljes éves étkezési halmenyiség mintegy 40 százalékát, egyes nagy haltermelők esetében pedig akár az éves forgalom 60-70 százalékát is kiteszi a karácsonyi halebadás. Ezek az arányszámok nagyon attraktívak, a bázis azonban, sajnos még meglehetősen kicsi: európai összevetésben a magyar halfogyasztás továbbra is az egyik legalacsonyabb.

Stratégiai cél a halfogyasztás növelése

Örvendetes ugyanakkor, hogy a célirányos kormányzati és ágazati promócióknak, valamint az ágazatot támogató kormányzati intézkedéseknek – például a haltermék-áfa 5 százalékra csökkentésének – köszönhetően az egy főre jutó halfogyasztás az elmúlt években folyamatosan növekedett. Ez az érték 2013-ban, a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) indulásakor – a jelenlegi módszerrel számítva – 5,4 kilót tett ki, 2021-re viszont már 6,52 kilóra emelkedett, ami több mint 20 százalékos növekedést mutat.

Ha ismét a kínálati oldalra vetünk egy pillantást, azt látjuk, hogy egyértelmű tendencia az intenzív haltermelés gyors térnyerése. Az intenzív rendszerekben termelt étkezési hal 94 százalékát az afrikai harcra teszi ki, e faj termelése 2013 óta 2050 tonnáról a 2022-es lehalászási jelentés adatai szerint 5777 tonnára emelkedett. Jelenleg hazánk az Európai Unió legnagyobb afrikaiharca-termelő-

je. A miniszter arra is felhívta a figyelmet, hogy a hazai halakat vásárlók hozzájárulnak az akvakultúra ágazat megmaradásához, amely az ország számos területén fontos szerepet tölt be a vidéki népesség foglalkoztatásában. Emellett a frissen piacra kerülő hazai halak fogyasztása környezetvédelmi szempontból is felelősebb döntés, mint a több ezer kilométerről, fagyasztva idehozott tengeri halak vásárlása.

A halfogyasztás növelése Magyarországra számára stratégiai cél: nemcsak az ágazati szereplők fennmaradása és a halgazdaságok által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzése szempontjából fontos, de népegészségügyi szempontból is kiemelt jelentőségű. Hazánkban ugyanis a szív- és érrendszeri megbetegedés vezető haláloknak számít, a halfogyasztás pedig igazoltan csökkenti ezeknek a megbetegedéseknek a kockázatát. Annak érdekében, hogy az előbb említett célokat elérjük, jelentős támogatásban részesül a hazai akvakultúra ágazat, mondta a miniszter.

Tervszerű a fejlesztés

A MAHOP keretében a 2013–2020-as időszakban a halfogyasztás promócióját célzó „Kapj rá!” elnevezésű kampányra mintegy 960 millió forint jutott. Ezt a kampányt jól kiegészíti a MA-HAL által indított „Halpéntek”, amely a rendszeres halfogyasztást népszerűsíti, egyben felhívja a figyelmet az egészséges táplálkozásra, a halas ételek szerepére a kiegyensúlyozott étrendben. A halfogyasztás népszerűsítése mellett – összhangban az uniós prioritásokkal – célul tűzték ki egy figyelemfelhívó kampány indítását is, az akvakultúra pozitív környezeti és vidékfejlesztési szerepéről, amely az ágazat társadalmi ismertségének és támoga-

tottságának növelését célozza. Ezt a MAHOP Pluszból finanszírozzák, a 2027-ig tartó programon belül a halmarketing tervezett forráskerete 700 millió forint.

A kormányzat az elmúlt években jelentős figyelmet szentelt a halhúsminőség kérdésének, a minőségi haltermékek elismerésének is. 2020-ban és 2021-ben négy magyar haltermék – a Szilvásváradai pisztráng, az Akasztói szikiponty, a Balatoni hal és a Szegedi tükörponty – kapott európai földrajziárjelző-oltalmat, 2022-ben pedig a „Balatoni hal” önálló brandként is megjelent a hazai piacon. A minőségi haltermékek elismerése terén, szintén a 2023-as évhez köthető az is, hogy elkészültek a Kiváló Minőségű Él-

Megújult a www.halpéntek.hu honlapja

Átláthatóbb, több fontos információt tartalmaz a megújult www.halpéntek.hu honlap. Érdemes a hazai halak iránt érdeklődőknek felkeresni a honlapot, mert ez az oldal segít abban, hogy a fogyasztó megtudja, miért érdemes halat enni, hol juthat friss halhoz, melyik étteremben ehet egy igazi jó halas fogást, de arra is választ kaphat, hogyan készítse el kedvenc halételét otthon egyszerűen és gyorsan, és hogy mire figyeljen vásárláskor. A Halpéntek kezdeményezés a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet programja. A MA-HAL mintegy 130 olyan magyarországi haltermelő vállalkozást tömörít, amelyek különös gondot fordítanak arra, hogy kiváló minőségű halakat termeljenek, környezetbarát technológiákkal. Ezekből az egészséges alapanyagokból ízletes fogásokat készíthetünk, amelyek az asztalunkra kerülhetnek.

A hal nagyon egészséges élelmiszer, jóval többet kellene ennünk belőle, mint amennyit jelenleg fogyasztunk. A halhús kevés koleszterint tartalmaz, ugyanakkor nagy mennyiségben található benne a szervezet számára fontos foszfor, jóod, fluor, szelén, vas, kálium és kalcium, továbbá gazdag A-, D-, B₂-, B₆- és B₁₂-vitaminban is. A halak húsa laza szerkezetű, könnyen emészthető. A halolaj élet-tani szempontból rendkívül hasznos, a benne található anyagok gátolják a vérrögképződést, mérséklék a vérzsírszintet, szabályozzák a vérnyomást. Az egészséges táplálkozás részeként fogyasszuk heti rendszerességgel halat!

miszer (KMÉ) védjegyrendszer élőhalra, valamint friss és előkészített halászati termékekre vonatkozó tanúsítási követelményei. Ez azt eredményezi, hogy a közeljövőben megkezdődhet a KMÉ-védjegyes haltermékek tanúsítása.

A jövőről szólva Nagy István hangsúlyozta, hogy a hazai akvakultúra-ágazat koordinált és tervszerű fejlesztésének kormányzati szándékát mutatja a Nemzeti Akvakultúra Stratégiai Terv elfogadása is, amely 2030-ig fogalmazza meg az ágazat fejlesztését célzó feladatokat. „A terv részeként szeretnénk növelni a kisüzemi halgazdaságok termelőkapacitását, fejleszteni az ott alkalmazott termelési technológiát, a feldolgozást; emellett a kereslet növelése mellett bővítenénk a haltermékek kínálatát, és szeretnénk, ha az európai exportpiacon is versenyképes fajokat vonnának be a tenyésztésbe. Mindezek mellett továbbra is célunk a vízi és vizes élőhelyek biodiverzitásának fenntartása és fejlesztése, valamint a hazai akvakultúra társadalmi elfogadottságának növelése. Ahogyan már említettem, a magunk útját járva, talán más ágazatokhoz képest kisebb, de biztos léptekkel haladunk előre. Illik megbecsülni az eredményeinket, hogy ne váljunk hasonlatossá azokhoz, akik mindig „azt a halat tartják legszebbnek, amely a hálóból kiugrik”, mondta végezetül Nagy István.

Nőtt a feldolgozottsági arány

Németh István, a MA-HAL elnöke elmondta, hogy a 2023-as év haltermés szempontjából jobb volt, mint a 2022-es esztendő. A bőséges csapadéknak köszönhetően a termelők fel tudták tölteni a tavakat az üzemi vízszintre, valamint a takarmányárak tekintetében is kedvező fordulat köszöntött be. A magyar haltermelők karácsonykor kiváló minőségű hazai halat kínálnak a vásárlóknak. Hazánkban a legnagyobb mennyiségben termelt halfaj a ponty, amelyből tavaly több mint 11000 tonna piaci méretű korosztályt halásztak le a 26 ezer hektáron gazdálkodó tógazdasági haltermelők, a második legnépszerűbb halfajunk az afrikai harcsa, ebből több mint 5000 tonnát termeltek a precíziós zárt rendszerekben. A karácsonyi vásár idején is a ponty és az afrikai harcsa a legnépszerűbb hazánkban, ezeket követi a szürke harcsa, a süllő, a busa, az amur és a kárársz.

Az elnök hangsúlyozta, hogy egyre több hal jut feldolgozott, konyhakész formában a fogyasztók asztalára, és ebben a kategóriában az afrikai harcsa áll az élen, a százkamentes húsu hal je-

lentős része feldolgozott formában kerül forgalomba.

A hazai élelmiszer-ellátáson kívül az akvakultúra ágazat komoly szerepet vállal a horgászati célú természetes vizek telepítésében is, ahová évente ötezer tonna halat helyeznek ki, így elmondható, hogy a horgászszervezetek a hazai haltermelők legnagyobb vevői közé tartoznak. A www.halpentek.hu weboldalon létrehoztak egy karácsonyi halbolt keresőt, amin nem csak a halboltok, hanem a termelői halárusító pontok is megtalálhatók. Aki magyar halat vásárol, az nem csak a hazai termelők mun-

gyasztani a magas omega-3 zsírsav, foszfor-, jód-, fluor-, szelén-, vas-, kálium- és kalcium-, valamint A-, D-, B₂-, B₆-, és B₁₂-vitamintartalma miatt. A hal fogyasztása csökkenti a szívroham kockázatát, sokat segíthet például a stressz leküzdésében vagy a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésében, csökkenti az időskori szellemi leépülés kockázatát, sőt az allergiás megbetegedések megelőzésében is segíthet.

Lucenko Viktória, az Auchan Magyarország vezérigazgatója azt hangsúlyozta, hogy az áruházlánc örömmel vesz részt a hazai halfogyasztás népszerűsítésében.

FOTÓ: HAFUN GYÖRGY

Az Auchan halpultja megállította a vásárlókat

káját segíti, hanem a földet is óvja, hiszen az itthon előállított édesvízi haltermékek mind környezetbarát és fenntartható termelésből származnak, mondta Németh István.

Támogatják a halgazdaságokat

Ondré Péter, az AMC ügyvezetője a „Kapj rá!” halfogyasztást ösztönző kampány uniós célkitűzéséről elmondta, hogy az 5,7 kg/fő éves átlagos halfogyasztás 20 százalékkal való növelése volt a cél, ami négy év alatt már 6,5 kg fölé emelkedett. A program indulása, 2017 óta csaknem 5 millió embert értek el, és 77 ezer adag ételt kóstoltattak különböző rendezvényeken, mutatott rá az ügyvezető. Az édesvízi halfogyasztást népszerűsítő kampány hatékonysági vizsgálata is megmutatta, egyre többen választják az édesvízi halfajokat, amiben segítséget nyújtanak a konyhatechnológiákat bemutató kisfilmek és receptek is. Bár a magyarok számára a halfogyasztás kiemelten a karácsonyi időszakra koncentráldik, de érdemes egész évben halat fo-

Elsősorban a széles minőségi választékkal és egyben kedvező árakkal szeretnék egész évben halvásárlásra ösztönözni a vásárlókat. Támogatják a hazai halgazdaságokat, éves szinten az általuk forgalmazott friss halszűcs körülbelül 98 százalékát hazai halkereskedő partnerektől szerzik be. Miután hazánkban még mindig leginkább karácsonykor kerül az asztalra hal, ezt az időszakot természetesen kiemelten kezelik, ezért több áruházukban a halpulton kívül élőhal is kapható volt. Aki pedig nem szeretne az előkészületekkel bajlódni, számos konyhakész haltermékből válogathatott. Az ünnepi időszakban az egész ponty, a pontyszelet, a pontyfilé, a pontybelső, az afrikai harcsafilé, a busaszzelet és a busafilé a legkeresettebb, de kapható náluk pisztráng és olyan különlegesség is, mint a szürke harcsafilé, ami a helyi gazdákat támogató „Gazdától az asztalig” programjuk terméke. Minde mellett az Auchan tengeri hal és a tenger gyümölcsei választéka is gazdag.

H. GY.

Közepes évet zártak a haltermelők

A legtöbb munkahelyen már decemberben készülnek az év zárására. A halászati ágazatnak azonban még sok volt a teendője, mivel a karácsonyi ünnepekre kellett biztosítani a kiváló magyar halat a családok számára. Ugyanis a hazai haltermés 45-50 százalékat akkor értékesítik a halgazdaságok. Lévai Ferencet, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) szóvivőjét kértük fel egy rövid évvértékelésre.

Karácsonyra általában úgy kell készülnie az ágazatnak, hogy az időjárás nem túl kedvező az év utolsó szakaszában. *Lévai Ferenc*, aki az Aranypony Zrt. vezérigazgatója, a saját tógazdaságában tapasztalta, hogy az őszi lehalászás a csapadékban bőséges időjárás, és így a leeresztő csatornák telítettsége miatt nehezebb volt, mint várták. A téli vízbőségek persze örülhettek a korábbi aszályos hónapok után, ugyanis a kiszáradt talajnak is szüksége van vízutánpótlásra. A haltermelők számára ebben a kiemelten fontos időszakban a lehalásztást nehezítő csapadékos időjárás azonban kifejezetten hátráltató tényező volt.

Ami a múlt év termelési eredményeit illeti, pontos adatokkal még nem szolgálhatunk, de annyi már látszik, hogy közepes „terméssel” zárták a haltermelők a 2023-as évet. A szóvivő két okot említett: az egyik, hogy a korai hűvös tavasz miatt az ezüstkárász – amely leívtott a tavakba – rendkívüli módon elszaporodott és elfoglalta az életteket, így a hűvös időjárás miatt a megszo-

kottnál két héttel később ívó pontyvadékokat csaknem kiszorította a planktonban bővelkedő vizekből. Ez a hozamokban már mérhető kieséseket okozott.

A másik oka a megszokottnál kevesebb termésnek, hogy a takarmányozásból a vártnál gyengébb termésátlag miatt, kimaradt a kukorica, ezért a tógazdaságokban a természetes tápanyagforrás biztosítására kellett koncentrálni. Nagyobb mértékben juttatták ki a tavakba a szerves trágyát, hogy a megnövekedett planktonképződés részben pótolja a halak táplálékát. Pozitívumként kell értékelni azt is, hogy nem voltak elzsírosodott halak, kiváló kondícióban, jó ízű hússal nevelkedtek az állományok. Ugyancsak jó hír volt az is, hogy a takarmányárak az év második-harmadik negyedében 40-50 százalékkal mérséklődtek a tavalyelőttihez képest.

Az ismert okok miatt 2022-ben 30 százalékkal kevesebb halat tudtak az ágazat szereplői termelni, így, a tavalyi évben erősödött a kereslet a halak iránt. A hozamot jelentősen csökkentette a védett halevő állatok okozta kár is. Elsősorban a kis-, és a nagy kormorán szinte egész évben dézsmálta a tavakat, az enyhe időjárás miatt be nem fagyó tavak kínálta bőséges zsákmány miatt. A klímaváltozás egyik jelzése az is, hogy a kormoránok fészkelő állománya is elszaporodott idehaza, amely nemcsak a haltermelők pénztárcáját vékonyítja, hanem a fészkelő helyeik környezetét is tönkre teszik. Ha már mindent lepusztítottak, akkor viszont továbbállnak, és új helyet keresve, más madarak fészkeit birtokba véve folytatják tovább a természet rom-

bolását. Régi vágya az ágazat szereplőinek, hogy a természetvédőkkel közös hangot találjanak abban, hogy gyérítsék az irgalmatlan kárt okozó madársereget, amely 3-5 ezer tonna(!) hal elpusztításáért felelős. Ez a mennyiség pedig már érzékenyen érinti mind a horgász, mind a halpiacot egyaránt.

A halárral kapcsolatban viszont elmondható, hogy a MOHOSZ-MA-HAL ártárgyalásokon megszületett egyezségnek köszönhetően a haltermelők árai 15 százalékkal mérséklődtek. Az exportlehetőségek azonban beszűkültek, mivel a lengyel és a román piacon visszaesett a kereslet a magyar halak, haltermékek iránt. A lengyeleknél csökkent a fogyasztás, míg a románok az olcsóbb bolgár hallal váltották fel a magyar halat. Szerencsénkre a bolgár hal messze nem olyan jó minőségű, mint a magyar, ezért ez várhatóan kedvez a magyar hal növekvő vásárlásának.

Lévai Ferenc a halfogyasztással kapcsolatban hangsúlyozta, hogy idehaza is érzékelhető volt, hogy a lakosság kevesebb élélmiszert, így kevesebb halat vásárolt. A halászati ágazatnak évtizedekig problémát okozott, hogy a halászat nem kapja meg azt a támogatást, amit minden más mezőgazdasági ágazat megkap. Az uniós keret terhére azonban krízistámogatás címen megkapták azt a forrást, ami segítette az ágazat szereplőit a magas takarmányárak kompenzálásában.

A szóvivő végezetül elmondta, hogy az ünnepek előtti hetekben friss hallal, bőséges választékkal várták a vásárlókat.

(HAJTUN)

A vizes élőhelyek kiemelt védelmet igényelnek

A vizes élőhelyek hazánkban és az egész világon védelmet igényelnek, hiszen a legsérülékenyebb ökoszisztémák közé tartoznak, ugyanakkor rendkívüli fajgazdagsággal rendelkeznek. Jelentőségük pedig az embereknek nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatások révén is kiemelkedő – jelentette ki Rácz András, a Debreceni Hidrobiológus Fórum – 2023 konferencián.

Az államtitkár beszédében felhívta a figyelmet arra, hogy ezen területek mozaikosak, feldaraboltak, megőrzésük állandó figyelmet és aktív beavatkozást igényel, ezt végzi 1245 munkatársával a 10 hazai nemzeti park.

Az államtitkár szerint a vizes élőhelyek

védelme nem öncélú, hiszen a természetvédelem mellett más ágazatok is szorosan kötődnek hozzá, ezen ökoszisztéma szolgáltatások éltetik a társadalmat. Ennek jelentőségét a magyar természetvédelem már korán felismerte, ami a védetté nyilvánítások, majd a Natura 2000 hálózat létrehozása során is megnyilvánult. Hazánk 1979-ben csatlakozott a vizes élőhelyek védelméről szóló Ramsari Egyezményhez, amely a legaktívabb, legnagyobb hatású természetvédelmi egyezmények egyike. Ennek keretében összesen 29 helyszín több, mint 260 ezer hektár kiterjedéssel ramsari terület, azaz nemzetközi jelentőségű vizes élőhely besorolást nyert. Kiemelkedő munkát végez ezen a területen a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottsága is,

amelyhez a 20 éves Debreceni Egyetem Hidrobiológiai Tanszéke is jelentősen hozzájárult – fűzte hozzá Rácz András.

A nemzeti parkok munkatársainak erőfeszítése az uniós források, mint a közelmúltban ciklusát záró a KEHOP – Környezet- és Energetikai Hatékonysági Operatív Program – nélkül hiábavaló lenne. A 10 nemzeti park igazgatóság ebben az uniós pénzügyi időszakban több mint 38 milliárd forint forrást használt fel, 100 egyedi beruházás keretében sok ezer helyszínen, összesen mintegy 100 ezer hektáron javult a természeti környezet állapota. Ezen projektek kétharmada klasszikus élőhely rekonstrukciót érintett, amelynek kétharmada vizes élőhely rekonstrukcióra fókuszált – mondta az államtitkár. (Forrás: AM Sajtó)